

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7*

Factors Affecting Volunteer Spirit of Police Non-Commissioned Officer students of Provincial Police Training Center Region 7

อรุณ กันพร้อม(Arun Kanprom)**

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาาระดับของปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 2) ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 3) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 ประชากรที่ศึกษาคือ นักเรียนนายสิบตำรวจ จำนวน 489 นาย โดยเลือกทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามที่มีความเที่ยงเท่ากับ 0.82 วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรรวมกับการหาเมตริกความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรแต่ละคู่ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับของปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 อยู่ในระดับที่มาก ประกอบด้วย ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น ด้านการเสียสละต่อสังคม ด้านการตั้งใจพัฒนาสังคม ด้านการจิตสำนึกสาธารณะ 2) ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 ประกอบด้วย ปัจจัยภายในบุคคล คือทัศนคติด้านจิตอาสา และปัจจัยสนับสนุน คือ ด้านครอบครัว ด้านสถานการศึกษา ด้านเพื่อน 3) ปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 ประกอบด้วย ด้านทัศนคติ ด้านสถานศึกษา ด้านครอบครัวและด้านเพื่อน

คำสำคัญ : จิตอาสา, นักเรียนนายสิบตำรวจ

---

* ศึกษาาระดับของปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการมีจิตอาสาและศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7

** ผู้บังคับกองร้อย(สบ2)ฝ่ายปกครองและการฝึก ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the level of the factors affecting the volunteer spirit of police non-commissioned officer students of provincial police training Center Region 7. 2) to study the correlation of the factors affecting the volunteer spirit of police non-commissioned officer students of provincial police training Center Region 7. 3) to study the factors affecting volunteer spirit of police non-commissioned officer students of provincial police training center region 7. The study population was 489 police non-commissioned officer students of provincial police training Center Region 7. select all. The instrument for data collection was a questionnaire with the reliability of 0.82. Statistics used to data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, test the correlation between the variables together with finding the relationship between the two variables and multiple regression analysis.

The result of study found 1) the level of the factors affecting the volunteer spirit of police non-commissioned officer students of provincial police training center region 7 is at a high level consists Helping others. the sacrifice to society. social development. public consciousness. 2) the correlation between factors that affect the volunteer spirit of police non-commissioned officer students of provincial police training center region 7 consists of internal factors. Is a volunteer attitude the supporting factors were family, school, friends. 3) the factors affecting the volunteer spirit of police non-commissioned officer students of provincial police training center region 7 consists of attitude, school, family and friends.

Keywords : Volunteer spirit, Police non-commissioned officer students

บทนำ

จิตอาสาเป็นพื้นฐานของการรับใช้ประชาชนและสังคม เช่น การทำความสะอาดวัด การเก็บขยะมูลฝอย การช่วยเหลือคนชราข้ามถนนทางม้าลาย การให้สตรีมีครรภ์ได้นั่งในรถไฟฟรี รถโดยสาร โดยนักเรียนนายสิบตำรวจต้องได้รับการปลูกฝังจิตอาสา เพื่อนำไปพิทักษ์รับใช้ประชาชนและสังคม และในปัจจุบันได้มีการส่งเสริมของภาครัฐ ให้มีจิตอาสาการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในสังคม ซึ่งนักเรียนนายสิบตำรวจเป็นผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้เป็นข้าราชการตำรวจในหลักสูตรการฝึกอบรมนักเรียนนายสิบตำรวจ จำเป็นต้องส่งเสริมการมีจิตอาสาให้มากยิ่งขึ้น และการศึกษาจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจจักได้ทราบข้อเท็จจริงใหม่ๆ ในการเสริมสร้างจิตอาสาและจิตสาธารณะ เพื่อพัฒนาหรือช่วยเหลือชุมชนและสังคม อันจะส่งผลในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ที่ตอบสนองจิตสาธารณะ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความมีจิตอาสา

จิตอาสา หรือ จิตสำนึกสาธารณะ เป็นการตระหนักรู้ตัว หรือเป็นจิตส่วนที่รู้ตัว รู้ว่าทำอะไร อยู่ที่ไหน เพื่ออะไร เป็นอย่างไรขณะที่ตื่นอยู่นั่นเอง เป็นจิตที่ไม่นิ่งดูตายต่อสังคม หรือความทุกข์ยากของผู้คน และปรารถนาเข้าไปช่วย ไม่ใช่ด้วยการให้ทาน ให้เงิน แต่ด้วยการสละเวลา แรง และ/หรือ สมอบ เข้าไปช่วย ด้วยจิตที่เป็นสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น ไม่ใช่แค่ทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นอย่างเดียว แต่เป็นการพัฒนา ‘จิตวิญญาณ’ ของเราด้วย (คิด ฉัตรประภาชัย, 2561) จิตอาสา (Volunteer Spirit) หมายถึง จิตแห่งการให้ความดีงามทั้งปวงแก่เพื่อนมนุษย์ โดยเต็มใจ สมครใจ อิ่มใจ ซาบซึ้งใจ ปิติสุข ที่พร้อมจะเสียสละเวลา แรงกาย และสติปัญญาเพื่อสาธารณประโยชน์ ในการทำกิจกรรม หรือสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน และมีความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น เป็นจิตที่ไม่นิ่งดูตาย เมื่อพบเห็นปัญหา หรือความทุกข์ยากที่เกิดขึ้นกับผู้คน เป็นจิตที่มีความสุขเมื่อได้ทำความดี และเห็นน้ำตาเปลี่ยนเป็นรอยยิ้ม เป็นจิตที่เปี่ยมด้วย “บุญ” คือความสงบเย็น และพลังแห่งความดี อีกทั้งยังช่วยลด “อัตรตา” หรือความเป็นตัวเป็นตนของตนเองลงได้บ้าง (เครือข่ายจิตอาสา, 2561) จากคำกล่าว สรุปได้ว่า คนเราทุกคนมีด้านดีอยู่ในตัวมาตั้งแต่เกิด เด็กทุกคนต่างมีเมล็ดพันธุ์แห่งความดีฝังอยู่ในตัว หากได้รับการรดน้ำพรวนดินให้เหมาะสมก็เจริญเติบโตงอกงามได้ ดังนั้นเด็กและเยาวชนจึงควรได้รับการสนับสนุนเพื่อพัฒนาให้เกิดจิตอาสา

ดังนั้น เด็กและเยาวชนทั้งในปัจจุบันและในอนาคต จึงควรได้รับการปลูกฝังจิตอาสา และพฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งการมีจิตอาสาให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล และควรได้รับการปลูกฝังมาตั้งแต่เด็ก ซึ่งผู้ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็ก คือ บิดา มารดา ครูอาจารย์และเพื่อน รวมทั้งสื่อ หากบุคคลเหล่านี้ได้ถ่ายทอดความมีจิตสำนึกที่ดี มีจิตสำนึกต่อส่วนรวมให้แก่เด็กอย่างสม่ำเสมอ เด็กก็จะซึมซับเอาคุณลักษณะที่ดีนี้ติดตัวไป ที่สำคัญ การศึกษาควรมุ่งเน้นที่การสร้างจิตสำนึก ภายใน คือ การพัฒนาจิตใจที่เป็นรากฐานของความเป็นมนุษย์ ไม่ควรเน้นที่ การพัฒนาเพื่อ ความสำเร็จในวิชาชีพที่ปราศจากพื้นฐานทางจริยธรรม การให้การศึกษาแก่เยาวชนควรหยุดสร้าง จิตสำนึกที่นิยมในวัตถุ แต่เน้นการสร้างจิตสำนึกในทางจริยธรรมให้หนักแน่น เข้มแข็งยิ่งขึ้น (สุพจน์ ทราญแก้ว, 2546, น. 55)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 เพื่อจะได้ทราบถึงระดับและความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มีต่อจิตอาสาว่ามีลักษณะใด ปัจจัยใดที่มีผลต่อการพัฒนาจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจมากที่สุด เพื่อเป็นประโยชน์ในการชี้แนะแนวทางการส่งเสริมจิตอาสาที่เหมาะสมแก่นักเรียนนายสิบตำรวจต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) ศึกษาาระดับของปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7
- 2) ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7
- 3) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7

สมมติฐาน

1. ปัจจัยภายใน ปัจจัยสนับสนุนมีความสัมพันธ์กับการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7
2. ปัจจัยภายในด้านทัศนคติ มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7
3. ปัจจัยสนับสนุน ด้านครอบครัว สถานศึกษาและเพื่อน มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยภายใน ปัจจัยสนับสนุนและการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยภายในปัจจัยสนับสนุนที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7
3. ผลการศึกษาใช้เป็นฐานข้อมูลในการนำเสนอต่อหน่วยงาน เพื่อให้ส่วนงานที่เกี่ยวข้องนำไปพิจารณา ปรับปรุงการดำเนินงานเกี่ยวกับจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 ประจำปีงบประมาณ 2560 ตามคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน ด้านการบริการวิชาการและจิตสาธารณะ เพื่อพัฒนาหรือช่วยเหลือชุมชนและสังคม อันจะส่งผลในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ซึ่งอาจดำเนินการในรูปแบบต่างๆ เช่น โครงการจิตสาธารณะ เพื่อแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของหน่วยศึกษาอบรมที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สังคม ผลการประเมินระดับคุณภาพดีมาก

ณัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์ (2550, น. 142-144) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาโมเดลเชิง สาเหตุของจิตอาสาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ จิตอาสาของนักเรียนมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ การช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม และความมุ่งมั่นพัฒนา เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่นอยู่ในระดับสูงมาก การเสียสละต่อสังคมอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการมุ่งมั่นพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้การเกิดจิตอาสาเป็นผลมาจากปัจจัยด้านสังคม/ชุมชน นั่นคือ หากบุคคลสำคัญใน สังคม/ชุมชนมีจิตอาสา ก็จะส่งผลให้นักเรียนมีจิตอาสา ปัจจัยด้านครอบครัว ความเป็นแบบอย่าง จากพ่อแม่มีความสำคัญมากที่สุด สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนและเพื่อน เป็นลักษณะสำคัญของปัจจัยด้านเพื่อน แสดงว่า ถ้านักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนในระดับสูงก็จะทำให้นักเรียนเกิดจิตอาสา มาก และถ้าเพื่อน สนับสนุนหรือเพื่อนในกลุ่มของนักเรียนมีจิตอาสา ก็จะทำให้นักเรียนมีจิตอาสาด้วยเช่นกัน การสั่งสอนการปลูกฝังจากครู เป็นสิ่งสำคัญที่สุดในปัจจัยด้านโรงเรียน/ครูที่จะ ทำให้นักเรียนมีจิตอาสา นอกจากนี้แบบอย่างจิตอาสาจากครู และมีสัมพันธภาพที่ดีกับครูก็มีอิทธิพลต่อการเกิดจิตอาสาของนักเรียนเช่นกัน ในปัจจัยด้านนักเรียน เจตคติต่อจิตอาสา การเรียนรู้ เกี่ยวกับจิตอาสา เป็นต้น

วิมลพรรณ อาภาเวทและณริศา ชัยศุภมวงคอลลาก (2556) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง การเปิดรับข่าวสารกับพฤติกรรมจิตอาสาของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเกี่ยวกับกิจกรรมจิตอาสา อยู่ในระดับทัศนคติดี เป็นต้น

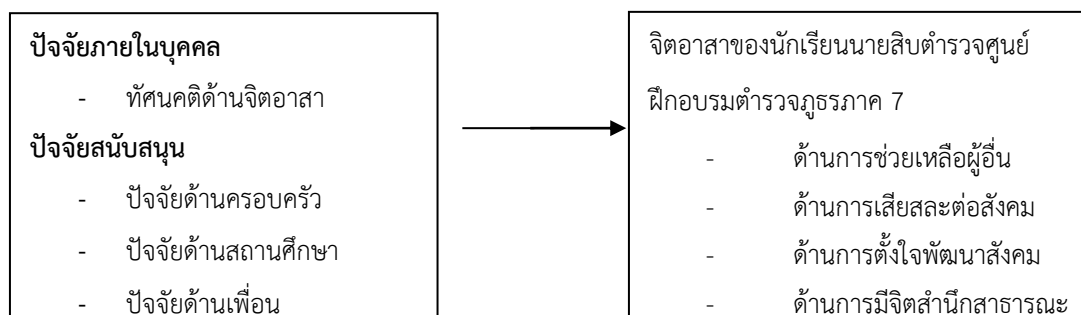
กิตติพล แต่งผิว (2556) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อจิตอาสาในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี โดยผลการวิจัยพบว่า จิตอาสาในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีลักษณะจิตอาสาด้านจิตสำนึกสาธารณะ และจิตอาสาด้านการเสียสละต่อสังคม ปัจจัยด้านอาชีพ การขัดเกลาทางสังคมผ่านสถาบันการศึกษา สถาบันครอบครัว และสถาบันศาสนา ความรู้ความเข้าใจรวมถึงการรับรู้ข่าวสารในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันของประชาชน มีผลต่อจิตอาสาในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

จิตาชนก วงศ์พิทักษ์ (2556) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยจิตสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัยพบว่า 1) นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมจิตอาสา อยู่ในระดับสูง 2) ปัจจัยทางจิต ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนและแรงจูงใจอาสา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตอาสา และปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การมีตัวแบบทางด้านจิตอาสาและการสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตอาสา 3) การรับรู้ความสามารถของตน แรงจูงใจอาสา การสนับสนุนทางสังคม และการเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นต้น

จิตติยา วาจี (2559) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะอยู่ในระดับสูงทุกด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ปัจจัยการปลูกฝังจากโรงเรียน และปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคม ตามลำดับ พฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวม ระดับพฤติกรรม จิตสาธารณะอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนอยู่ในระดับสูงทุกด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การช่วยเหลือผู้อื่นรองลงมา การเสียสละต่อสังคม และการมุ่งมั่น พัฒนาสังคม เป็นต้น

กรอบแนวความคิด

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 ได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การสร้างกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เกี่ยวข้องดังนี้

นิยามศัพท์ในการวิจัย

นักเรียนนายสิบตำรวจ หมายถึง บุคคลภายนอกอายุ 18 ปีบริบูรณ์ - 27 ปี ที่มีวุฒิประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือเทียบเท่าเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นนักเรียนนายสิบตำรวจ

จิตอาสา หมายถึง ความสำนึกของบุคคลที่มีต่อสังคมส่วนรวม โดยการเอาใจใส่และการช่วยเหลือผู้ที่ต้องการรับความช่วยเหลือ ทั้งในด้านกำลังกายและกำลังทรัพย์ตามความจำเป็น

การช่วยเหลือผู้อื่น หมายถึง การแสดงลักษณะความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การอำนวยความสะดวกให้คำแนะนำหรือคำปรึกษา ซึ่งเป็นการกระทำที่ไม่หวังผลตอบแทน

การเสียสละเพื่อสังคม หมายถึง การแสดงลักษณะถึงความมีน้ำใจ สละเวลา เงิน สิ่งของ แรงกายเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น และการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์แก่สังคม เป็นการกระทำ ด้วยความเต็มใจไม่มีใครบังคับ

ตั้งใจพัฒนาสังคม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความตั้งใจในการที่จะทำให้เกิด การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นต่อสังคม ประกอบด้วยพฤติกรรมที่แสดงลักษณะ ดังนี้

- ความรับผิดชอบต่อสังคม คือ ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนและกล้าเสนอความคิดเห็นในทางที่สร้างสรรค์สังคม

- มีระเบียบวินัย คือ ประพฤติโดยไม่ขัดกับกฎข้อบังคับของสังคม ไม่ประพฤติน ในทางที่เสื่อมเสีย และเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

การมีจิตสำนึกสาธารณะ หมายถึง พฤติกรรมที่มีผลจากการตระหนักถึงคุณค่าในการใช้สิ่งของที่เป็นของส่วนรวมร่วมกัน และการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ได้แก่

- การดูแลรักษาสาธารณะสมบัติ คือการหลีกเลี่ยงการใช้หรือการกระทำที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน รวมทั้งดูแลรักษาสมบัติส่วนรวม

- การบำเพ็ญประโยชน์คือ การประพฤตินที่ทำความดีก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่น และ สังคม การให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ ในสังคมหรือชุมชน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ หมายถึง ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรม ปัจจัยภายใน ได้แก่ ทศนคติเชิงจริยธรรม และปัจจัยภายนอก ได้แก่ การสนับสนุนทางสังคม

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง การที่นักเรียนนายสิบตำรวจ เข้าร่วมกิจกรรมกับศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 หรือ เข้าร่วมกิจกรรมที่ทำประโยชน์ต่อสังคม

ทศนคติเชิงจริยธรรม หมายถึง เรื่องคุณงามความดีในตนเองและผู้อื่น และ แนวโน้มในการกระทำ ความดี

การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การที่นักเรียนนายสิบตำรวจ มีการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ ในสังคม ได้แก่ บุคคลในครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และเพื่อน โดยเด็กและเยาวชนเชื่อว่ามิแหล่งบุคคลเหล่านี้ให้การสนับสนุนการ แสดงพฤติกรรมจิตอาสา โดยแบ่งออกเป็น

- การสนับสนุนจากครอบครัว หมายถึง การที่นักเรียนนายสิบตำรวจได้รับการสนับสนุนจากบุคคลในครอบครัว ได้แก่ ความรักความห่วงใย การดูแลเอาใจใส่ และคำแนะนำหรือชมเชยในการ แสดงจิตอาสา

- การสนับสนุนจากสถานศึกษา หมายถึง การที่นักเรียนนายสิบตำรวจได้รับการสนับสนุนจากสถานศึกษาในการจัดกิจกรรม และได้รับคำแนะนำ การเอาใจใส่ ยกย่องชื่นชมจากอาจารย์ ในการสนับสนุนให้แสดงพฤติกรรมจิตอาสา

การสนับสนุนจากชุมชน หมายถึง การที่นักเรียนนายสิบตำรวจได้รับการสนับสนุนจาก บุคคลในชุมชนและหน่วยงานที่สัมพันธ์โดยได้รับการช่วยเหลือ เงิน สิ่งของ และการสนับสนุน ส่งเสริมให้แสดงพฤติกรรมจิตอาสา

การสนับสนุนจากเพื่อน หมายถึง การที่นักเรียนนายสิบตำรวจ ได้รับการสนับสนุนจาก เพื่อน ได้แก่ การได้รับความช่วยเหลือวัสดุสิ่งของหรือร่างกาย คำแนะนำ กำลังใจหรือยกย่องใน การแสดงพฤติกรรมจิตอาสา

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ประชากรที่ศึกษาคือ นักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 จำนวน 489 คน โดยเลือกประชากรทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1) ข้อมูลส่วนบุคคล 2) การมีจิตอาสา 3) ปัจจัยภายในและปัจจัยสนับสนุน แบบสอบถามในส่วนที่ (2) และ (3) มีค่าความสอดคล้องของเนื้อหาของแบบสอบถาม (Index of Item-Objective Congruence: IOC) สูงกว่า 0.60 ทุกข้อ และมีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.82 และ 0.81 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรร่วมกับการหาเมตริกความสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างตัวแปรแต่ละคู่ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เมื่อได้ข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางคณิตศาสตร์

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า สาเหตุของการมีจิตอาสา ส่วนใหญ่มีสาเหตุหลักที่สำคัญอยู่ 2 ประเด็น คือ ปัจจัยภายใน ได้แก่ทัศนคติด้านจิตอาสา ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ครอบครัว สถานศึกษา เพื่อน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดประเด็นสาเหตุของพฤติกรรมจิตอาสาทั้ง 2 ประเด็น มาเป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียนนายสิบตำรวจ จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย ข้อมูลของ เพศ อายุ อาชีพของบิดา-มารดาหรือผู้ปกครอง รายได้ในครอบครัว การเข้าร่วมกิจกรรม

แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมจิตอาสา เป็นคำถามเชิงประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ ปฏิบัติสม่ำเสมอ ปฏิบัติบ่อยครั้ง ปฏิบัติบางครั้ง ปฏิบัติน้อยครั้ง ปฏิบัติน้อยที่สุด มีจำนวน 33 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น จำนวน 6 ข้อ ด้านการเสียสละต่อสังคม จำนวน 7 ข้อ ด้านการตั้งใจพัฒนาสังคม จำนวน 11 ข้อ ด้านการจิตสำนึกสาธารณะ จำนวน 9 ข้อ

แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นคำถามเชิงประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยภายในและปัจจัยสนับสนุน ซึ่งประกอบด้วย 2 ด้าน แยกฉบับได้ดังนี้ คือ

1. ปัจจัยภายในบุคคล ได้แก่ ทักษะคิดด้านจิตอาสา จำนวน 9 ข้อ

2. ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ปัจจัยด้านครอบครัวจำนวน 8 ข้อ ปัจจัยด้านสถานศึกษาจำนวน 10 ข้อ ปัจจัยด้านเพื่อนจำนวน 8 ข้อ

2. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) มีขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจกลาง กองบัญชาการการศึกษา ซึ่งเป็นประชากรที่มีลักษณะและคุณสมบัติใกล้เคียงกับประชากรที่ศึกษา จำนวน 30 ตัวอย่าง

2. นำข้อมูลจากการทดลองใช้ (Try out) มาทำการวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient เป็นสถิติวิเคราะห์ Cronbach, 1970 อ้างใน พิชญานี กิติกุล, 2550) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.82

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร บทความ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการมีจิตอาสา

2. รวบรวมและเรียบเรียงข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างแบบสอบถามโดยยึดหลักความมีคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ทั้งด้านเนื้อหาและความเหมาะสมในการนำแนวคิดและทฤษฎีมาใช้ในการตั้งคำถาม

3. สำหรับแบบสอบถาม เรียบเรียงจะแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงจะสรุปได้ว่าคำถามนั้นตรงประเด็นที่สามารถวัดได้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบและปรับปรุงจนมีความเที่ยงตรงแล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจกลาง กองบัญชาการการศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อดูว่าข้อคำถามมีความชัดเจนเหมาะสมหรือไม่

5. นำข้อมูลจากการทดลองใช้ (Try out) มาทำการวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ซึ่งจากการทดสอบหาคุณภาพของแบบสอบถาม

6. นำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจและปรับปรุงแก้ไขจนเป็นที่แน่ใจและเชื่อมั่นได้ว่ามีความครอบคลุมแล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่จะทำการศึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับผู้บังคับกองร้อยต่างๆ เพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูล
2. ติดต่อประสานงานเพื่อเก็บข้อมูลจากนักเรียนนายสิบตำรวจ
3. เตรียมแบบสอบถามจำนวน 489 ชุด และแจกแบบสอบถามให้แก่ นักเรียนนายสิบตำรวจ เก็บ

แบบสอบถามและตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วน จำนวน 489 ชุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลมีขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ของการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจได้แก่ อายุ อาชีพของบิดา-มารดาหรือผู้ปกครอง รายได้ในครอบครัว และการเข้าร่วมกิจกรรม โดยใช้สถิติค่าความถี่และค่าร้อยละ

2. นำแบบสอบถามที่ลงทะเบียนแล้วมาบันทึกข้อมูล จากนั้นนำข้อมูลที่บันทึกแล้วมาประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย

3. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 3.1 สถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 3.2 สถิติเพื่อสรุปอ้างอิง (Inferential Statistics) โดยหาค่าตอบด้วยการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรร่วมกับการหาเมตริกความสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างตัวแปรแต่ละคู่และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ(Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศชายทั้งหมด ในด้านอายุประชากรส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 18-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 67.3 รองลงมาคืออายุระหว่าง 25-27 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.7 อายุ 26-27 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 10.8 และอายุ 21-23 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.2 ตามลำดับ ด้านอาชีพของบิดา-มารดาหรือผู้ปกครอง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 27.0 รองลงมาได้แก่ไม่มีอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 20.9 อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 19.8 อาชีพการเกษตร/ประมง คิดเป็นร้อยละ 14.7 อาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 14.3 และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 3.3 ตามลำดับ ด้านรายได้ในครอบครัวพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ครอบครัวส่วนใหญ่มีรายได้ 25,000-29,999 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.2 รองลงมาครอบครัวมีรายได้ 20,000-24,999 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.7 ครอบครัวมีรายได้ 30,000-34,999 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.8 ครอบครัวมีรายได้ 35,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 14.9 ครอบครัวมีรายได้ 10,000 -14,999 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.2 ครอบครัวมีรายได้ 15,000-19,999 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.5 ครอบครัวมีรายได้ 5,000-9,900 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.9 และครอบครัวมีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.8 ตามลำดับ การเข้าร่วมกิจกรรมกับทางศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 หรือเข้าร่วมกิจกรรมที่ทำประโยชน์ โดยเข้าร่วมกิจกรรมสม่ำเสมอ คิดเป็นร้อยละ 70.0 รองลงมา ได้แก่เข้าร่วมกิจกรรมแต่ไม่บ่อยครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.6 และไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมใดๆ คิดเป็นร้อยละ 0.20 ตามลำดับ

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดตัวแปรอิสระจำนวน 2 ตัวแปร ที่เกี่ยวข้องกับการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ได้แก่ ปัจจัยภายในและปัจจัยสนับสนุน โดยสามารถสรุประดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องได้ ดังนี้

ปัจจัยภายใน ได้แก่ ทักษะคตินักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 จากการศึกษาพบว่า นักเรียนนายสิบตำรวจฯ มีทัศนคติต่อการมีจิตอาสาโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01

ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ การสนับสนุนจากเพื่อน การสนับสนุนจากครอบครัว การสนับสนุนจากสถานการศึกษา ที่มีผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 จากการศึกษาพบว่า นักเรียนนายสิบตำรวจฯ มีปัจจัยสนับสนุนโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปัจจัยการสนับสนุนด้านเพื่อน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ปัจจัยการสนับสนุนด้านสถานศึกษาอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และปัจจัยการสนับสนุนด้านครอบครัวอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 **เป็นต้น** ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ

ปัจจัยภายใน	Mean	SD.	ประเมิน
ด้านทัศนคติ	4.01	0.60	มาก
ปัจจัยสนับสนุน	Mean	SD.	ประเมิน
ด้านการสนับสนุนจากครอบครัวของนักเรียนนายสิบตำรวจ	4.00	0.56	มาก
ด้านการสนับสนุนจากสถานศึกษา	4.03	0.58	มาก
การสนับสนุนจากเพื่อน	4.04	0.59	มาก
รวม	4.02	0.53	มาก

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดตัวแปรตาม คือการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 จากการศึกษาพบว่า นักเรียนนายสิบตำรวจฯ มีจิตอาสาโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจที่มีมากที่สุด คือ ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 รองลงมาด้านจิตสำนึกสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ด้านเสียสละต่อสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 และด้านการตั้งใจพัฒนาสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 ซึ่งผู้วิจัยตรวจสอบคุณสมบัติระหว่างปัจจัยในแต่ละคู่ว่ามีความสัมพันธ์มากน้อยเพียงใดด้วยการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรรวมกับการหาเมตริกความสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างตัวแปรแต่ละคู่ ก็เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สูงจนเกิด ปัญหาการร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) ดังแสดงในตาราง 2

ตารางที่ 2 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7

	ทัศนคติ	ครอบครัว	สถานศึกษา	เพื่อน	ช่วยเหลือผู้อื่น	เสียสละต่อสังคม	พัฒนาสังคม	จิตสำนึกสาธารณะ
ทัศนคติ	1.00	0.80	0.73	0.69	0.57	0.94	0.88	0.72
ครอบครัว		1.00	0.74	0.71	0.52	0.77	0.96	0.73
สถานศึกษา			1.00	0.79	0.61	0.73	0.75	0.99
เพื่อน				1.00	0.69	0.71	0.72	0.77
ช่วยเหลือผู้อื่น					1.00	0.61	0.55	0.60
เสียสละต่อสังคม						1.00	0.80	0.73
พัฒนาสังคม							1.00	0.75
จิตสำนึกสาธารณะ								1.00

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 สามารถสรุปการศึกษาได้ ดังนี้ ปัจจัยภายในได้แก่ ทัศนคติของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 จากการศึกษาพบว่า นักเรียนนายสิบตำรวจฯ มีทัศนคติต่อการมีจิตอาสาโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ปัจจัยสนับสนุนได้แก่ การสนับสนุนจากเพื่อน การสนับสนุนจากครอบครัว การสนับสนุนจากสถานการศึกษา ที่มีผลต่อจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 จากการศึกษาพบว่า นักเรียนนายสิบตำรวจฯ มีปัจจัยสนับสนุนโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 และการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 จากการศึกษาพบว่า นักเรียนนายสิบตำรวจฯ มีจิตอาสาโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ ดังนี้

ปัจจัยภายใน ทัศนคติ ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวชี้วัดในการศึกษาดังนี้ คุณงามความดีในตนเองและผู้อื่น ได้แก่ การทำได้ดี ความคิดที่ไม่เห็นแก่ตัว และแนวโน้มในการทำความดี จากผลการศึกษาพบว่า การมีความเห็นต่อทัศนคติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวิมลพรรณ อาภาเวทและณริศา ชัยสุขมงคลลาภ (2556) ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเกี่ยวกับกิจกรรมจิตอาสา อยู่ในระดับทัศนคติดี เป็นต้น อธิบายได้ว่า ทัศนคติ เรื่องคุณงามความดีในตนเองและผู้อื่น เห็นได้จากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการทำดี ย่อมได้ดี การทำช่วยย่อมได้ชั่ว มากที่สุด และเห็นด้วยว่าคนที่เสียสละต่อผู้อื่นเป็นผู้ที่น่ายกย่องและตนเองมีความสามารถที่จะทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและส่วนรวมได้ ความคิดที่ไม่เห็นแก่ตัว เห็นได้จากคนที่การ

เอื้อเพื่อแผ้วแผ่ให้กับผู้อื่นจะทำให้สังคมมีความสุข นั้นหมายความว่าประชากรมีความเชื่อในการทำดีได้ดี มีความรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และมีแนวโน้มในการกระทำความดี ดังนั้น จึงเป็นพื้นฐานทางจิตใจที่ดีโดยเกิดขึ้น จากความคิด ความเชื่อ ความรู้สึกภายในตัวเด็กและเยาวชนที่จะนำมาประเมิน ได้ตรงแล้วแสดงพฤติกรรมออกมา

ปัจจัยสนับสนุน ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวชี้วัดในการศึกษาดังนี้ ครอบครัว เพื่อน สถานศึกษา พบว่ามีความเห็นต่อปัจจัยสนับสนุนอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตติยา วาจิ (2559) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะอยู่ในระดับสูงทุกด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ปัจจัยการปลูกฝังจากโรงเรียน และปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคม ตามลำดับและสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพล แต่งผิว (2556) ผลการวิจัยพบว่า การขัดเกลาทางสังคมผ่านสถาบันการศึกษา สถาบันครอบครัว และสถาบันศาสนา ความรู้ความเข้าใจรวมถึงการรับรู้ข่าวสารในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ อธิบายได้ว่า พ่อแม่/ผู้ปกครองแสดงให้เห็นว่าท่านรัก และห่วงใยฉันมาก เพื่อนจะห้ามเมื่อฉันจะประพฤติดีระเบียบของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 สถานศึกษาอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับสถานที่หรืออุปกรณ์การทำกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ต่อสังคม

ปัจจัยสนับสนุน โดยภาพรวมปัจจัยสนับสนุนที่ส่งผลต่อจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 นอกจากนี้ผลการศึกษาคำสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมกับจิตอาสา พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตอาสา แสดงว่า นักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 ได้รับการสนับสนุนทางสังคมมากก็จะมีจิตอาสาเหมือนกัน โดยนำมาอภิปรายเป็นประเด็น ดังนี้

การสนับสนุนจากเพื่อน ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวชี้วัดการได้รับการสนับสนุนจากเพื่อน ไว้ดังนี้ การได้รับความช่วยเหลือวัสดุสิ่งของหรือร่างกาย คำแนะนำ กำลังใจหรือยกย่องในการ แสดงพฤติกรรมจิตอาสา จากการศึกษาพบว่า การสนับสนุนจากเพื่อนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 สอดคล้องกับฉันทนิชากร ศรีบริบูรณ์ (2550, น. 142-144) ที่ว่าสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนและเพื่อน เป็นลักษณะสำคัญ ของปัจจัยด้านเพื่อน แสดงว่าถ้านักเรียนมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับเพื่อนในระดับสูงก็จะทำให้นักเรียน เกิดจิตอาสา มาก และถ้าเพื่อนสนิทหรือเพื่อนในกลุ่มของนักเรียนมีจิตอาสา ก็จะทำให้นักเรียนมี จิตอาสาด้วยเช่นกัน อธิบายได้ว่านักเรียนนายสิบตำรวจ ได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนด้านการ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันไม่ว่าจะเป็นด้วยวัสดุสิ่งของหรือร่างกาย ให้คำแนะนำในการทำสิ่งที่ดีมี ประโยชน์ให้คำปรึกษาเวลาเพื่อนมีปัญหาและกำลังใจ ยกย่องชมเชยเมื่อเพื่อนทำความดี จึงส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสา ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มประชากรส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมต้นซึ่งเป็นช่วงวัยรุ่น เพื่อนจึงมีอิทธิพลต่อกลุ่มมาก ฉะนั้นจะคอยให้ความช่วยเหลือ และให้การสนับสนุน ทำให้ ตนรู้สึกมั่นคงในสถานภาพภายในกลุ่ม รู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม และได้รับการยกย่อง ชื่นชม ดังนั้นการที่เด็กและเยาวชนได้รับการสนับสนุนจากเพื่อน ก็มีแนวโน้มในการแสดง พฤติกรรมที่ดีและพฤติกรรมจิตอาสาสูง

การสนับสนุนจากสถานศึกษาผู้ศึกษาได้กำหนดตัวชี้วัดการได้รับการสนับสนุนจาก บุคคลในสถานศึกษา ไว้ดังนี้ การได้รับการสนับสนุนจากสถานศึกษาในการจัดกิจกรรม การได้รับคำแนะนำ การเอาใจใส่ ยกย่องชื่นชมจากอาจารย์ในการสนับสนุนให้แสดงพฤติกรรมจิตอาสา จากการศึกษาพบว่า นักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 ได้รับการสนับสนุนจากสถานศึกษาในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 สอดคล้องกับงานวิจัยของจิตติยา วาจี (2559) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม และรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะอยู่ในระดับสูงทุกด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ปัจจัยการปลูกฝังจากโรงเรียน รองลงมา ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู ปัจจัยด้านจิตสาธารณะ และปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคม ตามลำดับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวมระดับพฤติกรรม จิตสาธารณะอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนอยู่ในระดับสูงทุกด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การช่วยเหลือผู้อื่นรองลงมา การเสียสละต่อสังคม และการมุ่งมั่น พัฒนาสังคม ตามลำดับ สอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ ญัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์(2550, น. 142-144) ที่พบว่าปัจจัยด้านโรงเรียน/ครูที่จะ ทำให้นักเรียนมีจิตอาสา ได้แก่ ความเป็นแบบอย่างจิตอาสาจากครู และสัมพันธภาพที่ดีระหว่าง เด็กและเยาวชนที่ได้รับทุนฯ กับครู ก็มีอิทธิพลต่อการเกิดจิตอาสาของนักเรียน และจากการหาความสัมพันธ์พบว่า การได้รับการสนับสนุนจากสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการแสดงพฤติกรรมจิตอาสา อธิบายได้ว่า นักเรียนนายสิบตำรวจ ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากสถานศึกษาให้นักเรียนทำประโยชน์แก่ส่วนรวม ให้คำแนะนำและอบรมสั่งสอน การเอาใจใส่ยกย่องชื่นชมจากอาจารย์ และผู้บังคับบัญชา เนื่องจากสถานศึกษาถือเป็นสถาบันทางสังคมที่มีหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ และทำหน้าที่ให้การศึกษา อบรมสั่งสอนให้เยาวชนเป็นผู้ที่มีความรู้ มีอุปนิสัยที่ดีงาม และ ยกย่องชมเชยผู้ที่กระทำความดี ส่งผลให้เด็กและเยาวชนเกิดจิตอาสา

การสนับสนุนจากครอบครัว ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวชี้วัดการได้รับการสนับสนุนจาก บุคคลในครอบครัว ไว้ดังนี้ ความรักความห่วงใย การดูแลเอาใจใส่ และคำแนะนำหรือชมเชยในการแสดงจิตอาสา จากการศึกษาพบว่า การสนับสนุนจากครอบครัวอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 สอดคล้องกับญัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์ (2550,น. 142-144) ที่พบว่าปัจจัยด้านครอบครัว ความเป็น แบบอย่างจากพ่อแม่มีความสำคัญมากที่สุด นอกจากนี้หากพ่อแม่ใช้เหตุผลในการอบรมเลี้ยงดู และมีกรสนับสนุน ส่งเสริมให้นักเรียนทำพฤติกรรมจิตอาสา ก็จะส่งผลให้นักเรียนมีจิตอาสา เพิ่มขึ้น และจากการหาความสัมพันธ์พบว่าการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวมีความสัมพันธ์ กับการแสดงพฤติกรรมจิตอาสา อธิบายได้ว่า ความรักความห่วงใย การดูแลเอาใจใส่และคำแนะนำหรือชมเชยในการแสดงพฤติกรรมจิตอาสาจากครอบครัว ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ครอบครัวมีความใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชนมาก และเป็นหน่วยสังคมกลุ่มแรกที่ทำหน้าที่เลี้ยงดู ดูแลเอาใจใส่ด้วยความเอื้ออาทร ช่วยเหลือสนับสนุน ส่งเสริมสิ่งของและให้คำแนะนำหรือกำลังใจ แก่เด็กและเยาวชน จึงช่วยให้เด็กและเยาวชนรู้สึกปลอดภัย อบอุ่น และเป็นส่วนหนึ่งของคนใน ครอบครัว ดังนั้นข้อมูลของเด็กและเยาวชนเชื่อว่าได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นที่ ช่วยให้บุคคลแสดงพฤติกรรมจิตอาสาจากบุคคลที่ตนมีความใกล้ชิด เพราะเด็กและเยาวชนจะ เรียนรู้จนสามารถนำไปปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในชีวิตได้ จึงส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสา

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับจิตอาสา พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตอาสา แสดงว่านักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 มีทัศนคติระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของณัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์ (2550, น. 142-144) ที่พบว่าปัจจัยด้านนักเรียน ในเรื่องเจตคติต่อจิตอาสา การเรียนรู้เกี่ยวกับจิตอาสา และการรับรู้ ความสามารถของตนเองที่จะทำพฤติกรรมจิตอาสา มีอิทธิพลต่อจิตอาสาของนักเรียน และสำนึกภายในของบุคคล ที่สามารถใช้เป็นตัวทำนายพฤติกรรมด้าน จิตอาสาของนักเรียน อธิบายได้ว่า ความคิดในเชิงประเมินคุณค่าของความดีงามต่อตนเองและบุคคลอื่น และมีความเชื่อว่าการทำความดีย่อมได้รับผลดี และเชื่อในความสามารถของตนเองและมีความพร้อมที่จะเข้าไปให้ความช่วยเหลือผู้อื่นมาก ก็จะมีจิตอาสาในการช่วยเหลือผู้อื่น เสียสละต่อสังคม การมุ่งมั่นพัฒนาสังคมและแสดงพฤติกรรมที่มีจิตสำนึก สาธารณะมากขึ้น

การมีจิตอาสา ประกอบด้วย การช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม การมุ่งมั่นพัฒนาสังคม และจิตสำนึกสาธารณะ โดยนำมาอภิปรายได้ดังนี้

การมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 อยู่ในระดับมาก โดยการมีจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจที่มีมากที่สุด คือ ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น รองลงมาด้านจิตสำนึกสาธารณะ ด้านเสียสละต่อสังคม และด้านการตั้งใจพัฒนาสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของจิตติยา วาจิ (2559) ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวมระดับพฤติกรรม จิตสาธารณะอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนอยู่ในระดับสูงทุกด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การช่วยเหลือผู้อื่นรองลงมา การเสียสละต่อสังคม และการมุ่งมั่น พัฒนาสังคม เป็นต้น และสอดคล้องกับผลการศึกษาของณัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์ (2550, น.142-144) จาก องค์ประกอบจิตอาสาของนักเรียนด้านการช่วยเหลือผู้อื่นอยู่ในระดับสูงมาก แสดงว่านักเรียนมี การแสดงออกต่อผู้อื่นและคนในสังคมในลักษณะการช่วยเหลือแนะนำสิ่งที่ถูกที่ควรแก่ผู้อื่น การให้บริการและอำนวยความสะดวก การมีน้ำใจแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น โดยไม่หวังผลตอบแทน

ข้อเสนอแนะ

ดังนั้น ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 ควรจะสร้างทัศนคติที่ดีให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนนายสิบตำรวจได้ เห็นคุณค่าของคุณงามความดี โดยมีพื้นฐานทางจิตใจของเด็กในเรื่องของความเชื่อว่าการทำดี ต้องได้ผลดีตอบแทน เราจึงควรปลูกฝังเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ให้เกิดความรักและชอบที่จะเรียนรู้ และแสดงพฤติกรรมจิตอาสา เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโดยพัฒนาตนเองทั้งด้านจิตใจ อารมณ์และสังคม ผ่านประสบการณ์ต่างๆ เสริมทักษะในการใช้ชีวิตร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมี ความสุข ควบคู่กับการเสริมสร้าง เจตคติที่ดี เห็นคุณค่าและประโยชน์ในการทำความดี ต่อตัวเอง ครอบครัว และสังคม ไม่เห็นแก่ตัว และเกิดความรู้สึก ผิดชอบชั่วดี โดยดำเนินการตามกระบวนการ ดังนี้

ด้านนโยบาย

1. ควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจนต่อการส่งเสริมและพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะแก่นักเรียนนายสิบตำรวจ เพื่อให้การพัฒนาครอบคลุมถึงบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับประชากรที่ศึกษาในการเสริมสร้างจิตสาธารณะ ร่วมกัน

2. ควรมีนโยบายที่มุ่งเน้นความสำคัญต่อการยกย่องส่งเสริมนักเรียนนายสิบตำรวจ รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมในชุมชนในพื้นที่ พร้อมทั้งงบประมาณในการสนับสนุน

3. ควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาจิตอาสาของนักเรียนนายสิบตำรวจเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาจิตอาสา และร่วมกันผลักดันให้เกิดเป็น วัฒนธรรมในระดับองค์กร และระดับประเทศต่อไป

ด้านแผนงาน

1. ควรวางแผนกิจกรรมที่สร้างจิตสำนึกสาธารณะ และจิตอาสาพร้อมทั้งกิจกรรมที่ ส่งเสริมและยกย่องให้กำลังกับผู้ที่ทำความดีอย่างต่อเนื่อง

2. ควรจัดทำแผนงบประมาณในการสนับสนุนกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และ การพัฒนา กิจกรรมด้านจิตอาสา

3. ควรกำหนดเป้าหมายและแผนงานในการแสวงหาเครือข่ายที่ดำเนินการพัฒนา ด้านจิตอาสาให้ สอดคล้องกับกิจกรรมของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7

4. มีแผนงานประชาสัมพันธ์กิจกรรมการพัฒนานักเรียนนายสิบตำรวจและผลประโยชน์ที่นักเรียน นายสิบตำรวจได้รับเพื่อเผยแพร่ให้ครอบครัว ชุมชน และสังคมได้ทราบถึงประโยชน์ในการทำ กิจกรรม

ด้านการปฏิบัติ

1. ควรจัดหลักสูตรในการอบรมเจ้าหน้าที่ และผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง คุณธรรมจริยธรรม และการปฏิบัติตนให้เป็นที่พึงประสงค์ของสังคม

2. ควรให้ความรู้หรือสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนนายสิบตำรวจ ส่งเสริมให้เห็นคุณค่าของ การทำ ความดี และช่วยให้เกิดการปฏิบัติได้จริง

3. ควรจัดกิจกรรมพัฒนาของนักเรียนนายสิบตำรวจอย่างสม่ำเสมอ ปรับรูปแบบกิจกรรมให้ สามารถส่งเสริมศักยภาพให้กับเด็กและเยาวชนครบทุกด้านไม่ว่าจะเป็น ด้านอารมณ์ สติปัญญา และ ประสบการณ์ทางสังคมโดยเน้นการมีจิตอาสา

4. ควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมที่นักเรียนนายสิบตำรวจร่วมกับชุมชนขอรับการ สนับสนุนโดยพิจารณาจากกิจกรรมที่ทำแล้วต้องเกิดการมีส่วนร่วมและเป็นประโยชน์ร่วมกันต่อสังคมโดยรวม

5. ควรติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อสร้างความร่วมมือหรือพันธมิตร ร่วมในการทำ กิจกรรมพัฒนาส่งเสริมจิตอาสา

6. ควรสร้างเครือข่ายระหว่างสถาบันต่าง ๆ และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา จิตอาสา และ ส่งเสริม

7. ควรประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและข้อความยกย่อง ชมเชย หรือ เผยแพร่บุคคลสำคัญในสังคมเพื่อเป็นแบบอย่างในการทำความดี

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- กิตติพล แต่งผิว. (2556). “ปัจจัยที่มีผลต่อจิตอาสาในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน ตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรีวิริษา.” การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม) คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. เข้าถึงเมื่อ 5 กรกฎาคม 2560 จาก <http://library1.nida.ac.th/termpaper6/sd/2556/19995.pdf>
- โกวิทย์ พวงงาม.(2550). “การพัฒนาสังคมไทยวันนี้กับคุณธรรมและจิตสำนึกที่ หายไป.” วารสารสยามรัฐวิจารณ์, ปีที่ 54, ฉบับที่ 30 (เมษายน): 3.
- โกศล มีความดี. (2547). “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการมีจิตสาธารณะของข้าราชการ ตำรวจ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ สถาบันวิจัยพฤติกรรม ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.เข้าถึงเมื่อ 12 สิงหาคม 2560 จาก <http://newtdc.thailis.or.th/docview.aspx?tdcid=289636>
- คิด ฉัตรประภาชัย. (2561). จิตอาสา...หนทางอยู่ร่วมกันในสังคม. เข้าถึงเมื่อ 27 กรกฎาคม 2561 จาก <http://live.siammedia.org/index.php/article/kid/15395>
- เครือข่ายจิตอาสา. (2561) จิตอาสาคืออะไร...สมัยก่อน ได้ยินแต่คำว่า อาสาสมัคร. เข้าถึงเมื่อ 27 กรกฎาคม 2561 จาก <http://www.volunteerspirit.org/?p=30165>
- จิตติยา วาจี. (2559). “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในเขต กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. เข้าถึงเมื่อ 28 มิถุนายน 2560 จาก <http://www.etheses.rbru.ac.th/showthesis.php?theid=228&group=17>
- ณัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์. (2550). “การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของจิตอาสาของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลายใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน.” วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบั ณฑิต สาขาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. เข้าถึงเมื่อ 21 กรกฎาคม 2560 จาก <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/12688>
- ธิดาชนก วงศ์พิทักษ์. (2556). “ปัจจัยจิตสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ.” สารนิพนธ์การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา พัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. เข้าถึงเมื่อ 21 กรกฎาคม 2560 จาก http://ir.swu.ac.th/xmlui/bitstream/handle/123456789/4213/Tidachanok_W.pdf?sequence=1
- พรพรหม พรศพวก. (2550). “ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในสหวิทยา เขตกรุงเทพมหานครวันออก กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตสาขาวิชาการวิจัย และ สถิติทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. เข้าถึงเมื่อ 21 กรกฎาคม 2560 จาก <http://newtdc.thailis.or.th/docview.aspx?tdcid=293940>

- พิชญานี กิติกุล.(2549).วิธีวิจัยทางธุรกิจ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภณัฐคุณธรรม. (2549). รายงานการวิจัยโครงการเร่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย.(พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ: บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2550). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ :
พิมพ์ลักษณ์
- สุพจน์ ทรายแก้ว. (2546). “จิตสำนึกสาธารณะ การก่อรูปและกระบวนการ เสริมสร้าง.” วารสารเพชรบุรีวิทยา
ลงกรณ์, ปีที่ 4, ฉบับที่ 1(มกราคม-มิถุนายน):55.
- สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี. (2547). “ปัจจัยและกระบวนการที่เอื้อต่อการพัฒนาจิตสำนึกต่อสังคมของ นิสิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. เข้าถึงเมื่อ 28 สิงหาคม 2560 บทคัดย่อจาก
<http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/436>
- อนุศักดิ์ จินดา. (2548). “ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของ นักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดสระบุรี.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและสถิติทางการ
ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. เข้าถึงเมื่อ 28 สิงหาคม 2560
จาก <http://newtdc.thailis.or.th/docview.aspx?tdcid=293207>

ภาษาต่างประเทศ

- Thoits, P. A. (June, 1982). Conceptual, Methodological and Theoretical Problem in Studying
Social as a Buffer against Life Stress. *Journal of Health and Behavior*, 23(3)